

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Academia de Studii Economice din Moldova

COORDONAT

Ministerul Educației și Cercetării

nr. _____
din _____

Ministru _____ Dan PERCIUN

APROBAT

La ședința Senatului ASEM

Proces verbal nr. 6
din 25 februarie 2026

Rector _____ Alexandru STRATAN

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru ciclul II, studii superioare de master

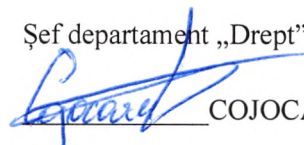
Nivelul calificării conform ISCED și CNC:	7 ISCED și 7 CNC
Domeniul general de studii:	042. Drept
Domeniul de formare profesională:	0421. Drept
Programul de master:	Drept financiar-fiscal și vamal
Tipul programului de master	Master profesional - MP
Numărul total de credite de studiu ECTS:	90 ECTS
Titlul obținut la finele studiilor:	Master în <i>Drept</i>
Baza admiterii:	Diplomă de studii superioare de licență sau alt act de studii echivalent, recunoscut de autoritatea competentă
Limba de instruire:	Română
Forma de organizare a învățământului:	Învățământ cu frecvență

Înregistrat
Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare
Nr. _____ din _____

RESPONSABIL DE PROGRAM

APROBAT

Șef departament „Drept”

COJOCARU Vladlen, dr., conf.univ.

Aprobat

Președintele Consiliului Calității ASEM

CASIAN Angela, dr., conf.univ.

Proces verbal nr. 3

din 24 februarie 2026

Proces verbal nr. 4 din 04 februarie 2026

APROBAT

**Președintele Consiliului Școlii Masterale de
Excelență în Economie și Business**

BULGAC Corina, dr., conf.univ.

Proces verbal nr. 4

din 23 februarie 2026

Calendarul universitar						
Termene (date calendaristice exprimate în luni) și durată						
Anul de studii	Activități didactice și de examinare*		Stagii de practică	Vacanțe		
	Sem. I	Sem. II		Iarnă	Primăvară	Vară
Anul I	octombrie-ianuarie 17 săpt.	martie –iunie 12 săpt.	Sem. II februarie - martie 5 săpt.	decembrie-ianuarie 2 săpt.	Paști 1 săpt.	iunie – august 10 săpt.
Anul II	septembrie-decembrie 14 săpt.	-	Sem. III octombrie 3 săpt.	ianuarie 1 săpt.	-	-
Total nr. săpt.	29 săpt.	12 săpt.	8 săpt.	3 săpt.	1 săpt.	10 săpt.

* Activitățile didactice se desfășoară sub formă de module. Fiecare modul este succedat de examen

Planul de învățământ pe anii de studii									
Cod	Denumire a unității de curs	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Nr. credite
		Total	Contact Direct	Studiu Individual	Curs	Seminar	Laboratoare/Practice		
ANUL I de STUDII									
SEMESTRUL I									
F.01.O.01.23	Raporturi juridice vamale	150	36	114	24	12	0	E	5
F.01.O.02.23	Raporturi juridice financiare	150	36	114	24	12	0	E	5
F.01.O.03.23	Raporturi juridice bancare	150	36	114	24	12	0	E	5
F.01.O.04.23	Teoria generală ale obligațiilor contractuale și delictuale	150	36	114	24	12	0	E	5
F.01.O.05.23	Metodologia și etica cercetării în domeniul de formare profesională	150	36	114	24	12	0	E	5
S.01.O.06.23	Calificarea infracțiunilor economice	150	48	102	32	16	0	E	5
Total discipline semestrul I		900	228	672	152	76	0	6E	30
SEMESTRUL II									
S.02.O.07.23	Procedura contenciosului administrativ	150	48	102	32	16	0	E	5
S.02.O.08.23	Dreptul integrării europene	150	48	102	32	16	0	E	5
S.02.O.09.23	1. Raporturi juridice fiscale 2. Drept fiscal internațional și european	180 (90/90)	60 (30/30)	120 (60/60)	32 (16/16)	28 (14/14)	0	E	6 (3/3)
S.02.O.10.23	Drept european al contractelor	150	48	102	32	16	0	E	5
SP.02.O.11.23	Practica de master I (de profesionalizare)	270	220	50	-	-	0	E	9
Total discipline semestrul II		900	424	476	128	76	0	5E	30
Total pe anul I de studii		1800	652	1148	280	152	0	11E	60
ANUL II de STUDII									
SEMESTRUL III									
S.03.A.12.23/22	MODUL 1: 1. Dreptul penal al afacerilor 2. Managementul recompenselor	240 (120/120)	80 (40/40)	160 (80/80)	52 (26/26)	28 (14/14)	0	E	8 (4/4)
S.03.A.12.41/11	MODUL 2: 1. Fiscalitate și administrare fiscală								

Planul de învățământ pe anii de studii									
Cod	Denumire a unității de curs	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Nr. credite
		Total	Contact Direct	Studiu Individual	Curs	Seminar	Laboratoare/Practice		
	2. Managementul strategic								
SP.03.O.13.23	Practica de master II (de cercetare)	120	100	20	0	0	0	E	4
	Teza de master	540	0	540	0	0	0	E	18
Total discipline semestrul III		900	180	720	52	28	0	3E	30
TOTAL GENERAL pe anii de studii		2700	832	1868	332	180	0	14E	90

Unități de curs	Nr. total de ECTS	Ponderea, %
Fundamentale (F)	25	27,8
Specialitate (S)	34	37,8
Stagii de practică (SP)	13	14,4
Teza de master	18	20
TOTAL	90	100

Stagiile de practică					
Tipul stagiului de practică	Semestrul	Durata		Perioada desfășurării	Număr ECTS
		Nr. săpt.	Nr. ore		
1. Practica de master I (de profesionalizare)	II	5	270	februarie-martie	9
2. Practica de master II (de cercetare)	III	3	120	octombrie	4

Forma de evaluare finală a studiilor			
Nr. crt.	Forma de evaluare finală a studiilor	Termene de organizare	Nr. crt.
1.	TEZA DE MASTER	Ianuarie	18

Unități de curs la libera alegere									
Cod	Denumire a unității de curs	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Nr. credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laboratoare/Practice		
Anul I									
Semestrul I									
G.01.L.32	Limbă străină aplicată în domeniul profesional	150	36	114	0	36	0	E	5
Semestrul II									
G.02.L.61	Inteligenta artificială în domeniul profesional	150	36	114	18	18	0	E	5
G.03.L.11	MODUL 1. Managementul public și conducerea organizațională bazate pe fundamente socio-etice	180	44 (22/22)	136 (68/68)	32 (16/16)	12 (6/6)	0	E	6 (3/3)

Unități de curs la libera alegere									
Cod	Denumire a unității de curs	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Nr. credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laboratoare/Pactice		
	2. Managementul strategic al economiei circulare/								

Modulul psihopedagogic									
Cod	Denumirea activității didactice continue	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Nr. credite
		Total	Contact Direct	Studiu Individual	Curs	Seminar	Laboratoare/Practic		
Semestrul I									
F.01.O.01	Pedagogie generală	240	96	144	60	36	0	E	8
F.01.O.02	Teoria și metodologia curriculumului	120	48	72	30	18	0	E	4
F.01.O.03	Psihologia educației	120	48	72	30	18	0	E	4
S.01.O.04	Teoria și metodologia instruirii	120	60	60	30	30	0	E	4
S.01.O.05	Teoria și metodologia evaluării	120	60	60	30	30	0	E	4
S.01.O.06	Management educațional	90	44	46	30	14	0	E	3
S.01.O.07	Comunicare educațională	90	44	46	30	14	0	E	3
Semestrul II									
S.02.O.08	Stagiu pedagogic	900	900	0	0	0	0	E	30
TOTAL		1800	1300	500	240	160	0	8E	60

Lista competențelor și a rezultatelor învățării aferente programului de studii

Competențe generale/profesionale		Rezultate ale învățării conform nivelului CNC
		<i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:</i>
CG1	Operarea cu baze de date și informații	1. <i>Identifica rapid acte normative, date și informații utile pentru soluționarea problemei/situației juridice</i>
CG2	Cercetarea/analiza datelor și informațiilor referitoare la probleme/situații concrete de drept	2. <i>Aprecia calitatea datelor și informațiilor prin prisma legislației sectoriale cu aplicarea regulilor/principiilor de etică, deontologie și integritate profesională</i> 3. <i>Dezvolta propriile metode și procedee de prelucrare și evaluare a conținutului informațional cu utilizarea eficientă a resurselor diversificate de comunicare</i>
CG3	Interpretarea prevederilor legale	4. <i>Utiliza metode eficiente de interpretare aplicabile situației/problemei;</i>
CG4	Adoptarea și/sau validarea strategiilor de rezolvare a problemelor juridice	5. <i>Identifica, dezvolta și prezenta acțiuni și măsuri, orientate spre rezolvarea problemei/cauzei/situației juridice</i>
CG5	Elaborarea soluțiilor de rezolvare a problemelor/sarcinilor specifice activității profesionale juridice	6. <i>Determina modalități optime de soluționare a problemelor specifice domeniului de activitate</i>
CG6	Elaborarea documentelor juridice specifice domeniului de activitate profesională	7. <i>Elabora reglementări, proceduri interne de lucru pentru subdiviziuni/autorități/instituții</i>
CG7	Verificarea respectării procedurilor judiciare/juridice	8. <i>Identifica criterii de validare a cadrului de respectare a procedurilor în procesul de aplicare/realizare a dreptului;</i> 9. <i>Dezvolta/identifica noi mecanisme de supraveghere, control, monitorizare a respectării procedurilor judiciare/juridice.</i>
CG8	Asigurarea ordinii juridice și protecției drepturilor	10. <i>Analizează și propune activități de prevenire și contracarare a comportamentelor ilegale.</i>
CP1	Corelarea prevederilor constituționale cu situațiile faptice	1. <i>Articulează cu precizie fapte și situații la prevederile constituționale;</i> 2. <i>Decide asupra admisibilității/inadmisibilității sesizării depuse pentru interpretarea Constituției;</i>
CP2	Garantarea supremației Constituției	3. <i>Determină principiile de activitate/acțiune echidistante/corecte necesare a fi respectate în procesul jurisdicției constituționale;</i> 4. <i>Determină modalitate de acțiune/activitate în conformitate cu standardele internaționale și naționale în domeniul de competență.</i>
CP3	Validarea și confirmarea chestiunilor legate de instaurarea, menținerea și exercitarea puterii de stat	5. <i>Analizează/apreciază/relatează despre normele care reglementează alegerea/ dizolvarea/ încetarea mandatului Parlamentului și a Președintelui Republicii Moldova.</i>
CP4	Realizarea controlului constituționalității actelor normative și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte	6. <i>Examinează, dezbate și se pronunță asupra sesizărilor privind controlul constituționalității actelor normative și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.</i>
CP5	Planificarea și organizarea activității de înfăptuire a justiției	7. <i>Analizează procedurile de examinare a cauzelor și se pronunță asupra cadrului de respectare, validare și posibililor acțiuni de contestare;</i>
CP6	Examinarea cauzelor în limitele competenței prevăzute de lege	8. <i>Analizează cadrul legal prin prisma determinării acțiunilor necesare a fi întreprinse la soluționarea diferitor tipuri de cauze;</i>
CP7	Adoptarea/emiterea/ actelor procedurale în conformitate cu competența atribuită	9. <i>Examinează și se pronunță asupra cererilor, demersurilor tipice înaintate de părți în cazul acțiunilor judiciare.</i>
CP8	Monitorizarea calității și eficienței justiției	10. <i>Analizează cadrul de acțiuni catalogate drept încălcări a prevederilor legale;</i> 11. <i>Determină acțiunile necesare a fi întreprinse în vederea conformării față de principiul respectării drepturile și</i>

Competențe generale/profesionale		Rezultate ale învățării conform nivelului CNC
		<i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:</i>
		libertățile fundamentale în activitatea judiciară.
CP9	Corelarea normelor juridice la situațiile faptice.	12. Articulează cu precizie fapte și situații la norme juridice în vederea încadrării juridice a acestora; 13. Aplică cunoștințe juridice aprofundate la interpretarea în fapt și în drept a problemelor/situațiilor juridice propuse spre soluționare.
CP10	Organizarea/conducerea activităților de respectare a legislației.	14. Analizează acțiunile de urmărire penală și acțiunile speciale de investigație realizate în cazuri specifice; 15. Elaborează acte juridice conforme diferitor etape procedurale și dispoziții legale aplicabile.
CP11	Asigurarea asistenței juridice internaționale în materie penală și colaborarea internațională	16. Determină norme, proceduri, măsuri, metode și tehnici profesionale în conformitate cu cadrul normativ relevant, adecvate cadrului de probleme propuse spre rezolvare; 17. Determină setul de acțiuni de urmărire penală necesare a fi asumate în cazul acțiunilor de urmărire penală necesare a fi întreprinse în cooperare cu instituții de peste hotare și/ sau în baza demersurilor acestora.
CP12	Prezentarea poziției în procesele de judecată.	18. Formulează și prezintă opinii proprii justificate, referitoare la probleme juridice, procese, evenimente, fenomene specifice și participă la judecarea cauzelor; 19. Examinează cazurile de prezentare/modificare/renunțare la învinuire în instanța de judecată.
CP13	Supravegherea realizării activităților profesionale	20. Analizează situațiile din activitatea profesională specifică care ar putea leza drepturi și libertăți; 21. Prezintă propuneri privind perfecționarea legislației aplicabile activității de urmărire penală
CP14	Aprecieri juridică a faptelor și situațiilor	22. Identifică și explică diferențe de interpretare în raport cu aprecieri posibile a faptelor și situațiilor prin prezentarea propriilor opinii.
CP15	Consilierea și asistența juridică.	23. Stabilește acțiunile necesare a fi întreprinse în contextul realizării activităților de reprezentare a intereselor persoanelor fizice și juridice în fața instanțelor de judecată, instituțiilor și organizațiilor, altor persoane.
CP16	Validarea actelor juridice	24. Comunică abaterile înregistrate și amână/ respinge validarea actelor juridice; 25. Evaluează și validează actele juridice elaborate în interesul
CP17	Monitorizarea soluționării problemei/ situației juridice.	26. Urmărește traseul acțiunilor întreprinse în activitatea de soluționare a problemei/situației juridice
CP18	Culegerea și analiza informațiilor referitoare la executare	27. Identifică cadrul legal de reglementare a modalităților de executare; 28. Stabilește și apreciază circumstanțele ce pot influența aplicarea măsurilor de executare
CP19	Evaluarea circumstanțelor în vederea executării	29. Apreciază problemele juridice ce apreciază problemele juridice executării/situației juridice măsurilor de executare a protecției drepturilor omului.
CP20	Intentarea procedurii de executare.	30. Determină procedurile de organizare, realizare și evidență a procedurilor de executare.
CP21	Realizarea activității de executare silită	31. Apreciază măsurile și modalități de executare silită a deciziilor judiciare.
CP22	Monitorizarea executării	32. Evaluează legalitatea activităților de executare pe cazuri tipice propuse spre analiză.

Matricea de corelare a competențelor și a rezultatelor învățării din standardul de calificare cu disciplinele/modulele din planul de învățământ

Denumirea disciplinei/ modulului	Cod	ECTS	Competențe generale																	
			CG1	CG2	CG3	CG4	CG5	CG6	CG7	CG8										
			Rezultate ale învățării conform CNC																	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10								
Raporturi juridice vamale	F.01.O.01.23	0.5/5			0.5															
Raporturi juridice financiare	F.01.O.02.23	0.5/5								0.5										
Raporturi juridice bancare	F.01.O.03.23	0.5/5							0.5											
Teoria generală ale obligațiilor contractuale și delictuale	F.01.O.04.23	0.5/5								0.5										
Metodologia și etica cercetării în domeniul de formare profesională	F.01.O.05.23	0.5/5							0.5											
Calificarea infracțiunilor economice	S.01.O.06.23	0.5/5			0.5															
Procedura contenciosului administrativ	S.02.O.07.23	0.5/5								0.5										
Dreptul integrării europene	S.02.O.08.23	0.5/5				0.5														
MODUL: 1. Raporturi juridice fiscale 2. Drept fiscal internațional și european	S.02.O.09.23	1/6							0.5											
Drept european al contractelor	S.02.O.10.23	1/5				0.5				0.5										
Practica de master I (de cercetare)	SP.02.O.11.23	0.5/9							0.5											
MODUL 1: 1. Dreptul penal al afacerilor 2. Managementul recompenselor/	S.03.A.12.23/22	1/8				0.5														
MODUL 2: 1. Fiscalitate și administrare fiscală 2. Managementul strategic	S.03.A.12.41/11								0.5											
Practica de master II (de cercetare)	SP.03.O.13.23	1/4				0.5				0.5										
Teza de master		3/18	1,5			1,5														
TOTAL		11.5/90																		

NOTA EXPLICATIVĂ**1. Descrierea programului de studii.**

Profilul programului de masterat: Programul de masterat *Drept financiar-fiscal și vamal* se înscrie în domeniul fundamental al științei, culturii și tehnicii 04 Business, Administrare și Drept, domeniului general de studiu 042. Drept, domeniului de formare profesională 0421. Drept.

Programul de master *Drept financiar-fiscal și vamal* a fost elaborat în corespundere cu Codul Educației al Republicii Moldova, Legea nr. 152 / 2014; Nomenclatorul domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2024; Cadrul Național al Calificărilor din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 330/2023; Planul-cadru pentru studii superioare de licență, master și integrate, aprobat prin Ordinul MEC nr. 510/2025; Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master – ciclul II, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 80/2022; Standardul de calificare Master în Drept, nivelul calificării 7 CNC, Domeniul de formare profesională: 0421 Drept, aprobat prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 1228/2022.

Caracteristicile-cheie ale programului de master Drept financiar-fiscal și vamal sunt: Ciclul II – studii superioare de master, nivelul de calificare ISCED – 7, master profesional, 90 ECTS, titlul obținut: Master în drept, limba de instruire -română, forma de organizare: învățământ cu frecvență.

Durata studiilor: 1,5 ani la învățământul cu frecvență.

La studiile de masterat la programul *Drept financiar-fiscal și vamal* se pot înscrie: deținătorii diplomelor de studii superioare de licență sau ai unui act echivalent de studii recunoscut de autoritatea competentă. *Limba de studiu* la programul de masterat este română. De unde rezultă ca *precondiții:* la programul de master cunoașterea limbii române la nivel avansat. Absolvenții programului de master se certifică prin: Diplomă de master în drept, iar titlul obținut este de: master în drept.

2. Obiectivele programului de masterat, inclusiv corespunderea acestora misiunii universității.

Misiunea și obiectivele Programului de studii la Ciclul II *Drept financiar-fiscal și vamal* derivă din obiectivele strategice elaborate și implementate atât la nivel național: [Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”](#), [Strategia de dezvoltare a educației „Educația-2030”](#), [Programul Național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024-2027](#); cât și la [nivel instituțional](#), urmărind scopul de a genera cunoștințe avansate și teme nice și de a forma specialiști și cadre analitice în domeniul *Dreptului financiar-fiscal și vamal*.

Așadar, în conformitate obiectivele strategice ale ASEM, stipulate în *Carta ASEM, Statutul ASEM, Strategia de dezvoltare al ASEM pentru perioada 2023-2027, alte acte importante întru organizarea procesului de învățământ*, programul de master (de profesionalizare) este orientat spre generarea de cunoștințe avansate/teme nice din domeniul general de studii 042. Drept, totodată, respectând tradițiile instituționale în domeniul economic, promovând valorile științifice, culturale naționale și universale. *Scopul și obiectivele* programul de master are ca finalitate formarea specialiști/cercetători profesioniști și competitivi în domeniul fundamental al științei, culturii și tehnicii 04 Business, Administrare și Drept, care sunt reflectate prin disciplinele juridice, business strategic și administrare fiscală și financiară. În acest context, respectivul program are drept obiectiv – formarea *personalități integre și competente profesional*, pentru a face față cerințelor actuale și de perspectivă a pieței forței de muncă locale și internaționale, care vor:

- Conștientiza importanța practicării unor activități eficiente și eficace în viața profesională și cea cotidiană;
- Forma și dezvolta competențele necesare pentru autorealizare și obținerea succesului în activitatea profesională;
- Acumula un stoc de cunoștințe și crea valoare academică adăugată în domeniul dreptului financiar-fiscal și vamal, care va servi drept bază pentru dezvoltarea personală și profesională.

Totodată, programul va dezvolta la studenți următoarele *competențe - cheie generice:* competența de rezolvare a problemelor; spirit de inițiativă și antreprenorial; gândire critică și strategică; competența de muncă în echipă; competența de învățare; creativitate; competența de comunicare utilizând și o limbă străină; competența de operare cu tehnologia informatică; înțelegere pentru culturile și obiceiurile altor popoare.

Pentru a realiza cu succes această ofertă educațională, în ASEM este creat un *mediu educațional plăcut, calitativ și productiv, centrat pe student*, care se bazează pe următoarele principii de organizare a formării:

- Crearea unui mediu de învățare autentic, apropiat de mediul afacerilor și relevant intereselor persoanei, pentru realizarea obiectivelor proiectate: însușirea de cunoștințe, formarea de deprinderi și de competențe personale, sociale și profesionale;
- Îmbinarea aspectelor de natură teoretică cu cultivarea unor abilități legate de realitățile activităților din domeniul financiar-fiscal și vamal;
- Structurarea demersurilor educaționale pe concepția “învăță acționând” și dezvoltarea unor dexterități de ordin practic;
- Valorificarea unor tehnici moderne de instruire, inclusiv de dezvoltare a creativității.

3. Evaluarea așteptărilor sectorului economic și social.

La elaborarea programului de masterat *Drept financiar-fiscal și vamal* au fost efectuată studierea fișelor de posturi din instituțiile potențial angajatoare, evaluarea studenților licențiați și a pieței forței de muncă prin metoda chestionarelor privind demararea procesului educațional la un asemenea program de masterat care este conceput la joncțiunea ramurilor juridice și cele economice, coincident cu domeniul fundamental al științei, culturii și tehnicii 04 Business, Administrare și Drept, ceea ce este reflectat prin disciplinele economice precum: administrarea fiscală, management strategic și managementul resurselor umane în sectorul public. Prin această simbioză competențele transversale au ca finalitate pregătirea corpului de conducători de subdiviziuni în domeniul financiar-fiscal, vamal și contracararea delictelor în acest domeniu.

Concepția dezvoltării specialistului la programul de masterat *Drept financiar-fiscal și vamal* rezidă în dezvoltarea *generală* și *specifică* necesare pentru activitatea profesională de angajați cu profunde cunoștințe în sfera juridică de natură financiară, fiscală, vamală și contracararea delictelor economico-financiare, fiscale, vamale și bancare, fiind imperioasă în noile realități economice din Republica Moldova. Beneficiarii programului de masterat *Drept financiar-fiscal și vamal* vor acumula cunoștințe temeinice privind orientarea spre rezolvarea de probleme în următoarele direcții principale, în care își vor dezvolta abilități specializate pentru soluționarea problemelor în cadrul raporturilor juridice: financiare, fiscale, vamale, bancare și studiul infracțiunilor în sfera financiar-bancară și fiscal-vamală al afacerilor, creând premise sigure de integrare socio-profesionale de succes, a persoanelor specializate în domeniul menționat. Absolvenții programului de masterat vor demonstra competențe profesionale corespunzătoare cerințelor pieței muncii, precum și transversale prin gestionarea situațiilor de muncă complexe, imprevizibile și care reclamă abordări strategice pertinente, prin asumarea de responsabilități în implementarea cunoștințelor teoretico-practice atât individual, cât și în grup, fiind acumulate la disciplinele de management strategic, administrarea fiscală și managementul resurselor umane în sectorul public.

Programul de master *Drept financiar-fiscal și vamal* este elaborat în conformitate cu: **Standardul de calificare Master în Drept**, nivelul calificării 7 CNC, **domeniul de formare profesională: 0421. Drept**, aprobat prin **Consiliul Național pentru Calificări nr. 11 din 01 decembrie 2022**, Planul-cadru pentru studii superioare de licență, master și integrate, aprobat prin Ordinul MEC nr.510 din 07.04.2025, H.G. nr. 412 din 12.06.2024 „Cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior”, Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014, precum și altor acte normative relevante în domeniu.

4. Consultarea partenerilor în procesul de elaborare a programului de studii (angajatori, profesori, absolvenți, studenți etc.).

La elaborarea *programului de master Drept financiar-fiscal și vamal*, procesul de consultare la ciclul II master s-a realizat atât în format letric (scris pe hârtie) în cadrul stagiului de practică de master, prin completarea chestionarelor de evaluare a competențelor practice ale masteranzilor, cât și în formă participativă, în timpul examenelor curente și susținerii publice a tezei de master. De asemenea, s-a efectuat: analiza documentelor normative și reglatoare cu referire la procesele educaționale în învățământul superior; analiza prealabilă referitoare la nevoile specifice exprimate de clienți, beneficiari și parteneri (cadre științifico-didactice, absolvenți, studenți și firme sau organizații interesate); analiza celor mai noi direcții de dezvoltare în domeniul de formare; analiza comparativă a planurilor de studii pe baza unor modele de la universități de prestigiu din țară și străinătate (România, Rusia, Franța, Germania, etc.); analiza metodologiilor specifice actuale de predare în domeniu; analiza și evaluarea prealabilă a propunerilor venite din partea unor specialiști externi/studenți; analiza neconformităților constatate pe parcursul anilor universitari precedenți.

5. Relevanța programului de masterat pentru piața forței de muncă.

Absolvenții programului de masterat vor putea activa în viitor în calitate de avocați, judecători, procurori, notari – având ca precondiție finalizarea studiilor la Ciclu I Licență la domeniului general de studiu 042. Drept, domeniului de formare profesională 0421. Drept, funcționari în cadrul instituțiilor publice, jurisconsulți la întreprinderi, instituții, organizații, etc. Pe lângă sectorul public, cel privat oferă o perspectivă și mai mare prin angajarea acestora în posturile de jurisconsulți în domeniul subdiviziunilor juridice și manageri ai societăților comerciale, participând la procesul de reajustare structurală a subdiviziunilor organizatorice și a activităților desfășurate de aceasta în sensul asigurării unei mai bune organizări a activității instituțiilor, întreprinderilor și organizațiilor. Ulterior aceștia se vor ocupa de aplicarea nemijlocită a cunoștințelor în sfera dreptului, specializați în domeniul financiar-fiscal și vamal în cadrul următoarelor unități: instituții ale administrației publice centrale și locale reprezentative, executive și alte instituții publice ale statului; lucru în organele procuraturii, instanțelor judiciare, avocatură, notariate în bază de licență (având ca precondiție finalizarea studiilor la Ciclu I Licență la domeniului general de studiu 042. Drept); lucru în organele Serviciului Fiscal de Stat, Serviciului vamal, Ministerului Afacerilor Interne și al Serviciului de Informații și Securitate; specialiști în cadrul ministerelor, Băncii Naționale a Moldovei și al băncilor comerciale, Comisiei Naționale a Pieței Financiare; instituții financiare nebankare și de microcreditare, jurisconsulți și conducători la întreprinderile de stat, municipale și societăți comerciale; jurisconsulți și conducători la companiile rezidente ale Republicii Moldova și cele nerezidente; companii și firme naționale și transnaționale importatoare și exportatoare de bunuri și servicii, administratori al societăților comerciale specializați în comerț internațional cu mărfuri și servicii; societăți comerciale de brokeraj, întreprinderi, instituții, organizații publice și private în sfera importului exportului; jurisconsulți în companiile ce activează în sfera valorilor mobiliare; jurisconsulți la companii de consulting și audit la nivel național și internațional; instituții deliberative și executive ale administrației publice locale la diferite niveluri; institut de cercetări științifice de profil juridic și economic; organizații și centre de cercetare: publice și private; asociații și instituții publice; în activitatea didactică, științifică și pedagogică.

Planul de învățământ la programul de master *Drept financiar-fiscal și vamal* la domeniul general de studii 042. Drept este racordat la *recomandările Clasificării Internaționale Standard a Educației (ISCED-F 2013)*, elaborate de Comisia europeană, *Standardele și liniile directoare pentru asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior (ESG)*, 2015, prin implementarea componentelor: temporală, formativă, de acumulare și de evaluare prevăzute în Planul-cadru pentru studii superioare de licență, master și integrate, aprobat prin Ordinul MEC nr.510 din 07.04.2025, H.G. nr. 412 din 12.06.2024.

6. Posibilitățile de angajare a absolvenților.

Absolvenții *programului* de master *Drept financiar-fiscal și vamal* se pot realiza prin prisma abilităților obținute în procesul de studiu pe toate palierele de dezvoltare a jurisprudenței Republicii Moldova. Realizarea eficientă a obiectivelor programului de masterat le permite absolvenților posibilități de angajare a absolvenților în cadrul:

- barourilor de avocatură (birouri individuale) – având ca precondiție finalizarea studiilor la Ciclu I Licență la domeniului general de studiu 042. Drept);
- instanțelor judiciare – având ca precondiție finalizarea studiilor la Ciclu I Licență la domeniului general de studiu 042. Drept;
- procuraturii – având ca precondiție finalizarea studiilor la Ciclu I Licență la domeniului general de studiu 042. Drept;
- notariatelor – având ca precondiție finalizarea studiilor la Ciclu I Licență la domeniului general de studiu 042. Drept;
- brokerilor vamali;
- instituțiilor publice centrale și celor specializate precum Serviciul Fiscal de Stat, Serviciului Vamal, Comisiei Naționale a Pieții Financiare, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, etc.;
- jurisconsulți la întreprinderi și organizații de producere și prestărilor de servicii;
- întreprinderilor, organizațiilor non-guvernamentale de triere și mediere a litigiilor: financiar, fiscale, companiilor de brokeraj vamal și instituțiilor financiar-bancare;
- organizații financiar-fiscale private inclusiv cele financiar non-bancare și microcreditare;

- alte instituții publice, guvernamental-naționale, internaționale și regionale, precum și în oricare alte domenii care necesită protejarea, supravegherea, respectarea drepturilor, libertăților și intereselor financiar-fiscale și vamale publice sau private ocrotite de actele legislative și normative în vigoare.

Așadar, în conformitate cu *Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021)*, obiectivelor programului de masterat le permite absolvenților posibilități de angajare a absolvenților în cadrul:

Codul ocupației	Titlul ocupației	
	Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021)	ESCO-08
261	Specialiști/specialiste din domeniul juridic	
2611	Avocați/avocate	111 Legislatori, membri ai executivului și înalți conducători ai administrației publice
2612	Judecători/judecătore și procurori/procurore	1111 Legislatori, membri ai executivului
2619	Specialiști/specialiste din domeniul juridic neclasificați/neclasificate în grupele de bază anterioare	2619.11 Avocat al poporului 2611.1.2 Procuror
261918	Jurisconsult/jurisconsultă	2611 Avocați
261919	Jurist/juristă	2611.1 Avocat/avocată
111128	Judecător al/judecătore a judecătorei	2619 Specialiști în domeniul juridic neclasificați în grupele de bază anterioare
341107	Ofițer antifraudă financiar-bancară	
335505	Ofițer de investigații	
331202	Ofițer de credite	
134920	Ofițer de legătură în domeniul ordinii publice și securității statului	
335506	Ofițer de urmărire penală	
335507	Ofițer în domeniul ordinii publice și securității statului	
541302	Ofițer în penitenciar	
335103	Ofițer în securitatea frontierei	
111168	Procuror/procuroră	
261101	Avocat stagiar/avocată stagiară	
261102	Avocat/avocată	
111103	Avocat al poporului/avocată a poporului pentru drepturile copilului	
111102	Avocat al poporului/avocată a poporului	

7. Accesul la studii a titularilor de diplome obținute după finalizarea respectivului program de studii.

Competențele, deprinderile și cunoștințele dobândite pe parcursul studiilor la programele de masterat (nivelul 7 ISCED) pot fi aprofundate prin continuarea studiilor la doctorat (nivelul 8 ISCED), asigurându-se educația și dezvoltarea profesională continuă a absolvenților, în concordanță cu nevoile societății manifestate pe piața forței de muncă.

8. Lista competențelor și a rezultatelor învățării aferente programului de studii.

Competențele și rezultatele învățării ale programului de master sunt definite în conformitate cu *Standardul de calificare Master în Drept, nivelul calificării 7 CNC, domeniul de formare profesională: 0421. Drept*, aprobat prin *Consiliul Național pentru Calificări nr. 11 din 01 decembrie 2022*.

Competențele formulate reflectă un echilibru între pregătirea teoretică avansată și dezvoltarea abilităților aplicative, asigurând relevanța programului atât pentru aprofundarea academică, cât și pentru integrarea eficientă în activitatea profesională specifică domeniului *Dreptul afacerilor*.

Lista competențelor:

Totodată, programul va dezvolta la studenți următoarele competențe transversale, generale, profesionale - cheie generice:

<p>COMPETENȚE TRANSVERSALE (CT)</p>	<p>CT 1. Autocontrolul procesului de învățare și diagnoza nevoilor de formare profesională. CT 2. Analiza reflexivă a propriei activități profesionale. CT 3. Aplicarea regulilor/principiilor de etică, deontologie și integritate profesională. CT 4. Utilizarea eficientă a resurselor diversificate de comunicare. CT5. Executarea activităților specifice muncii în echipă cu asumarea de roluri/funcții în profesie. CT6. Aplicarea corectă a metodelor specifice de lucru. CT 7. Gestionarea activității juridice profesionale în condiții de autonomie și independență profesională. CT 8. Utilizarea eficientă a instrumentelor TIC. CT 9. Valorificarea competențelor antreprenoriale.</p>
<p>COMPETENȚE GENERALE (CG)</p>	<p>CG 1. Operarea cu baze de date și informații CG 2. Cercetarea/analiza datelor și informațiilor referitoare la probleme/situații concrete de drept CG 3. Interpretarea prevederilor legale CG 4. Adoptarea și/sau validarea strategiilor de rezolvare a problemelor juridice CG 5. Elaborarea soluțiilor de rezolvare a problemelor/sarcinilor specifice activității profesionale juridice CG 6. Elaborarea documentelor juridice specifice domeniului de activitate profesională CG 7. Verificarea respectării procedurilor judiciare/juridice CG 8. Asigurarea ordinii juridice și protecției drepturilor</p>
<p>COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)</p>	<p>CP 1. Corelarea prevederilor constituționale cu situațiile faptice CP 3. Garantarea supremației Constituției CP 4. Validarea și confirmarea chestiunilor legate de instaurarea, menținerea și exercitarea puterii de stat CP 5. Realizarea controlului constituționalității actelor normative și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte CP 5. Planificarea și organizarea activității de îndeplinire a justiției CP 6. Examinarea cauzelor în limitele competenței prevăzute de lege CP 7. Adoptarea/emiterea/ actelor procedurale în conformitate cu competența atribuită CP 8. Monitorizarea calității și eficienței justiției CP 9. Corelarea normelor juridice la situațiile faptice. CP 10. Organizarea/conducerea activităților de respectare a legislației. CP 11. Asigurarea asistenței juridice internaționale în materie penală și colaborarea internațională CP 12. Prezentarea poziției în procesele de judecată. CP 13. Supravegherea realizării activităților profesionale CP 14. Aprecierea juridică a faptelor și situațiilor. CP 15. Consilierea și asistența juridică. CP 16. Validarea actelor juridice CP 17. Monitorizarea soluționării problemei/ situației juridice. CP 18. Culegerea și analiza informațiilor referitoare la executare CP 19. Evaluarea circumstanțelor în vederea executării CP 20. Intentarea procedurii de executare. CP 21. Realizarea activității de executare silită CP 22. Monitorizarea executării</p>

Lista rezultatelor învățării se vor realiza prin valorificarea conținutului unităților de curs, dar și prin utilizarea adecvată a activităților de predare - învățare - cercetare - evaluare.

Rezultatele învățării pentru competențele generale:

1. Identifica rapid acte normative, date și informații utile pentru soluționarea problemei/situației juridice
2. Aprecia calitatea datelor și informațiilor prin prisma legislației sectoriale cu aplicarea regulilor/principiilor de etică, deontologie și integritate profesională
3. Dezvolta propriile metode și procedee de prelucrare și evaluare a conținutului informațional cu utilizarea eficientă a resurselor diversificate de comunicare
4. Utiliza metode eficiente de interpretare aplicabile situației/problemei;
5. Identifica, dezvolta și prezenta acțiuni și măsuri, orientate spre rezolvarea problemei/cauzei/situației juridice
6. Determina modalități optime de soluționare a problemelor specifice domeniului de activitate
7. Elaborează reglementări, proceduri interne de lucru pentru subdiviziuni/autorități/instituții
8. Identifica criteriile de validare a cadrului de respectare a procedurilor în procesul de aplicare/realizare a dreptului;
9. Dezvolta/identifica noi mecanisme de supraveghere, control, monitorizare a respectării procedurilor judiciare/juridice.
10. Analizează și propune activități de prevenire și contracarare a comportamentelor ilegale.

Rezultatele învățării pentru competențele profesionale:

1. Articulează cu precizie fapte și situații la prevederile constituționale;
2. Decide asupra admisibilității/inadmisibilității sesizării depuse pentru interpretarea Constituției;
3. Determină principiile de activitate/acțiune echidistante/corecte necesare a fi respectate în procesul jurisdicției constituționale;
4. Determină modalitate de acțiune/activitate în conformitate cu standardele internaționale și naționale în domeniul de competență.
5. Analizează/apreciază/relatează despre normele care reglementează alegerea/ dizolvarea/ încetarea mandatului Parlamentului și a Președintelui Republicii Moldova.
6. Examinează, dezbate și se pronunță asupra sesizărilor privind controlul constituționalității actelor normative și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.
7. Analizează procedurile de examinare a cauzelor și se pronunță asupra cadrului de respectare, validare și posibilităților de contestare;
8. Analizează cadrul legal prin prisma determinării acțiunilor necesare a fi întreprinse la soluționarea diferitor tipuri de cauze;
9. Examinează și se pronunță asupra cererilor, demersurilor tipice înaintate de părți în cazul acțiunilor judiciare.
10. Analizează cadrul de acțiuni catalogate drept încălcări a prevederilor legale;
11. Determină acțiunile necesare a fi întreprinse în vederea conformării față de principiul respectării drepturilor și libertățile fundamentale în activitatea judiciară.
12. Articulează cu precizie fapte și situații la norme juridice în vederea încadrării juridice a acestora;
13. Aplică cunoștințe juridice aprofundate la interpretarea în fapt și în drept a problemelor/situațiilor juridice propuse spre soluționare.
14. Analizează acțiunile de urmărire penală și acțiunile speciale de investigație realizate în cazuri specifice;
15. Elaborează acte juridice conforme diferitor etape procedurale și dispoziții legale aplicabile.
16. Determină norme, proceduri, măsuri, metode și tehnici profesionale în conformitate cu cadrul normativ relevant, adecvate cadrului de probleme propuse spre rezolvare;
17. Determină setul de acțiuni de urmărire penală necesare a fi asumate în cazul acțiunilor de urmărire penală necesare a fi întreprinse în cooperare cu instituții de peste hotare și/ sau în baza demersurilor acestora.
18. Formulează și prezintă opinii proprii justificate, referitoare la probleme juridice, procese, evenimente, fenomene specifice și participă la judecarea cauzelor;

19. Examinează cazurile de prezentare/modificare/renunțare la învinuire în instanța de judecată.
20. Analizează situațiile din activitatea profesională specifică care ar putea leza drepturi și libertăți;
21. Prezintă propuneri privind perfecționarea legislației aplicabile activității de urmărire penală
22. Identifică și explică diferențe de interpretare în raport cu aprecieri posibile a faptelor și situațiilor prin prezentarea propriilor opinii.
23. Stabilește acțiunile necesare a fi întreprinse în contextul realizării activităților de reprezentare a intereselor persoanelor fizice și juridice în fața instanțelor de judecată, instituțiilor și organizațiilor, altor persoane.
24. Comunică abaterile înregistrate și amână/ respinge validarea actelor juridice;
25. Evaluează și validează actele juridice elaborate în interesul
26. Urmărește traseul acțiunilor întreprinse în activitatea de soluționare a problemei/situației juridice
27. Identifică cadrul legal de reglementare a modalităților de executare;
28. Stabilește și apreciază circumstanțele ce pot influența aplicarea măsurilor de executare
29. Apreciază problemele juridice ce apreciază problemele juridice executării/situației juridice măsurilor de executare a protecției drepturilor omului.
30. Determină procedurile de organizare, realizare și evidență a procedurilor de executare.
31. Apreciază măsurile și modalități de executare silită a deciziilor judiciare.
32. Evaluează legalitatea activităților de executare pe cazuri tipice propuse spre analiză.